

Handläggare
Annika Andersson
Telefon: 08-50812192**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
16 juni 2026

Återtagna verksamheter i egen regi

Svar på skrivelse från Moderaterna och Centerpartiet

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen svarar i detta tjänsteutlåtande på en skrivelse från Moderaterna och Centerpartiet om återtagna verksamheter i egen regi.

Under mandatperioden har nämnden återtagit 176 boendeplatser inom äldreomsorg samt 36 boendeplatser enligt LSS och 28 daglig verksamhetsplatser enligt LSS i egen regi. Vidare har nämnden återtagit lokalvården för 40 förskolor, parklekar och öppna förskolor i egen regi.

Förvaltningen bedömer att verksamheternas kvalitet bibehållits eller ökat efter återgång i egen regi. Kostnaden för lokalvård har ökat medan kostnader för äldreomsorg och LSS-verksamhet är samma eller lägre efter återtagandet.

Bakgrund

Förvaltningen har tagit emot en skrivelse från Moderaterna och Centerpartiet om återtagna verksamheter i egen regi.

Kristdemokraterna deltar i skrivelsen i form av ersätтарыttrande. Skrivelsen bevaras med detta tjänsteutlåtande.

Ärendet

Skribenterna framför att den politiska majoriteten haft ett tydligt fokus på att återta verksamheter i egen regi under innevarande mandatperiod. För att säkerställa god ekonomisk hushållning och välgrundade politiska beslut vill skribenterna att nämnden får en samlad bild av vilka effekter återtagandena haft. Detta innefattar kostnader och kvalitet i egen regi jämfört med externa utförare. Skribenterna vill få en redovisning av följande:

- Vilka verksamheter inom respektive verksamhetsområde som har tagits i egen regi under innevarande mandatperiod.
- Omfattningen av dessa återtaganden, exempelvis antal verksamheter och berörda brukare.
- De samlade kostnaderna för de återtagna verksamheterna samt kostnadsutvecklingen efter återtagandet.
- Hur kvaliteten i de återtagna verksamheterna följs upp och om förvaltningen kan se några förändringar i kvalitet efter återtagandet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsdelsdirektörens stab och kansli i samverkan med ekonomiavdelningen, sociala avdelningen, äldreomsorgsavdelningen och förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och i pensionärsrådet den 8 juni 2026.

Förvaltningens svar på skrivelsen

Verksamhet

Nämnden har tagit tillbaka följande verksamheter i egen regi under innevarande mandatperiod.

- Bergsunds vård- och omsorgsboende (äldreomsorg).
- Danvikstulls dagliga verksamhet (LSS-verksamhet).
- Förskolans lokalvård (inklusive parklek och öppen förskola).
- Hornskrokens vård- och omsorgsboende (äldreomsorg).
- Reimersholme servicebostäder (LSS-verksamhet).
- Tantolundens gruppboende (LSS-verksamhet).

Inom äldreomsorgen har 176 boendeplatser återgått i egen regi. Inom LSS-verksamheten har 36 boendeplatser och 28 daglig verksamhetsplatser återgått. Den lokalvård som återgått i egen regi berör 40 förskolor, fem parklekar och två öppna förskolor.

Nämndens kostnader påverkas inte ur ett beställarperspektiv vid en verksamhetsövergång. Ersättningen till utförare är densamma oberoende av driftsform. Kostnaden hos utföraren kan däremot påverkas. Tabellen nedan visar kostnadsförändringen jämfört med driftentreprenad för verksamheter som övergått i egen regi under åren 2024 och 2025.

	2025	Prognos 2026
Belopp tkr äldreomsorg		
Bergsund	-1 000	-5 000
Hornskroken	1 900	-250
Belopp tkr förskola		
Lokalvård	-	3 500
Belopp tkr LSS-verksamhet		
Danvikstull	-1 000	-700
Reimersholme och Tantolunden	-800	-2 300
Totalt	-900	-4 750

År 2025 var kostnaderna 900 tkr lägre jämfört driftentreprenad. Bergsunds vård- och omsorgsboende samt LSS-verksamheterna redovisade överskott i bokslutet. Hornskrokens vård- och omsorgsboende visade underskott. Prognosen för år 2026 visar ett totalt överskott på 4 750 tkr. Inom äldreomsorgen beror överskottet främst på schematekniska och organisatoriska förändringar samt ökad beläggning och lägre kostnader för entreprenadkost då maten nu lagas på plats. För LSS-verksamheterna beror överskottet främst på höjda nivåersättningar och en avvecklad gruppboende.

Lokalvården visar ett underskott som främst beror på ökat antal timmar per städobjekt och att lägsta lön för lokalvårdarna har höjts.

I samband med återtagande eller upphandling av verksamheter uppstår administrativa kostnader. Bland annat för HR-specialister och upphandlare samt för IT och serviceförvaltningens tjänster. Dessa kostnader täcks dock av det overheadavdrag som utförarenheter betalar månadsvis för central administration.

Kvalitet

Kvalitet inte är inte beständig över tid och verksamheter måste kontinuerligt möta förändrade behov och förutsättningar oavsett regiform. Alla verksamheter behöver till exempel utveckla och säkra kvalitet genom uppföljning, riskanalys och egenkontroll kontinuerligt.¹ De äldreomsorgs- och LSS-verksamheter som återtagits i egen regi har haft varierande kvalitet vid tiden för övergången, vissa har fungerat väl medan andra har haft brister. Oberoende av detta bedömer förvaltningen att kvaliteten bibehållits eller ökat i de verksamheter som återgått i egen regi. Den övergripande brukarnöjdheten har också ökat något sedan återtagandet.²

Förvaltningen följer upp äldreomsorgs- och LSS-verksamhet oavsett regiform. Verksamhetsuppföljningar genomförs kontinuerligt. Vid uppföljningarna kontrolleras till exempel att lagar och avtal följs och att personalens kompetens, ledning och arbetsmetoder möter gällande krav. Verksamhetsuppföljningar redovisas i samband med tertial 2 och verksamhetsberättelse.

Förvaltningen bedömer att kvaliteten i förskolans lokalvård har ökat betydligt sedan lokalvårdsenheten tagit över. Enhetschef följer upp respektive verksamhets lokalvård tillsammans med biträdande rektor och rektor.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Snorre Berglund
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Skrivelsen

¹ Varje verksamhet som bedriver verksamhet enligt socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och/eller hälso- och sjukvårdslagen ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2011:9.

² Enligt stadens och Socialstyrelsens enkätundersökningar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2026-06-01
Snorre Berglund, Avdelningschef	2026-06-01